Lärarhandledning- Arkivdetektiverna: Vilket år byggdes Vilstugan?

Tidsåtgång: ca 1 Lektion

Introduktion

Denna lektion är en övning i historisk källkritik. I denna uppgift ska man utifrån 4 källkritiska kriterier analysera material från våra arkiv.

Centralt innehåll:

Historia

- Tolkning av historiska källor från tidsperioden och granskning utifrån källkritiska kriterier. Värdering av källornas relevans utifrån historiska frågor.

Mål:

- Att förstå och kunna använda de källkritiska kriterierna.
- Utveckla förmågan att göra en källkritisk analys av historiska dokument.

Det här behöver du:

Penna, sudd och papper alternativt dator + internet. Skrivare.

Begreppslista:

Underrättelsetjänst: En organisation som i hemlighet samlar in och undersöker information, till exempel om andra länders militär.
Ockupation: När ett land tar kontroll över ett annat land med militär makt.
Neutral: Att inte delta på någon sida i ett krig.
Allierade: De länder som kämpade mot Tyskland och dess samarbetspartner under andra världskriget. Bland dessa fanns bland annat Storbritannien och USA.
Bas: En plats där militär personal kan bo, planera och förvara utrustning.
Sabotage: Att medvetet förstöra eller skada något för att försvåra för en fiende.
Spaningsuppdrag: Ett uppdrag där man undersöker ett område och samlar information om en fiende.

Norrbottens Historia

Kodnamn: Ett hemligt namn som används för att dölja en persons, plats eller verksamhets riktiga namn.
Proviant: Mat och andra förnödenheter som behövs under en resa eller ett uppdrag.
Logistik: Att planera och ordna transporter av exempelvis människor, mat och utrustning.
Kapitulera: Att ge upp och sluta strida.
Krigsfånge: En soldat eller annan stridande person som tillfångatagits av fienden under ett krig.

Uppgift:

Ni ska nu bli arkivdetektiver och göra en källkritisk granskning av några historiska dokument.

I arkivmaterialet finns flera olika påståenden om vilket år vilstugan byggs.
Genom att använda de källkritiska kriterierna ska ni värdera vilka uppgifter som är trovärdigast för att svara på frågan: **Vilket år är Vilstugan byggd?**

Ett årtal eller årtionde räcker som svar. Ni ska också kunna förklara hur ni kommit fram till vilka källor som är trovärdigast och varför ni tycker de är det utifrån de källkritiska kriterierna.

Uppgiften kan göras som en skriftlig inlämning eller som en muntlig presentation och kan göras enskilt eller i grupp. Välj vad som passar eleverna bäst.

Källkritiska kriterierna

- **Närhet/Tid**= När kom källan till, är det långt efter händelsen?
- **Tendens**= Är den neutral eller utrycker den åsikter?
- **Beroende**= Första eller andrahandskälla
- **Äkthet**= Är källan vad den utger sig för att vara?